

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE AND
ACCREDITATION AGENCY

Έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης

DEPARTMENT:

Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών

UNIVERSITY: **Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας**

European Union
European Social Fund

MINISTRY OF EDUCATION & RELIGIOUS AFFAIRS, CULTURE & SPORTS
MANAGING AUTHORITY

Co-financed by Greece and the European Union

programme for development
EUROPEAN SOCIAL FUND

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. **Prof. Eleni Mitropoulou**, Professor, Centre de Recherches Semiotiques, Universite de Limoges, Limoges, France
(Coordinator)
 2. **Prof. Panayiotis Zaphiris**, Professor, Department of Multimedia and Graphic Arts, Dean of School of Fine and Applied Arts, Cyprus University of Technology, Lemesos, Cyprus
 3. **Prof. Kozaris Dimitrios**, Professor & Artist, Accademia di Belle Arti di Milano, Milan, Italy
- Prof. Christos Mantzios**, Professor & Artist, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, Poland

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) επισκέφτηκε το ΤΕΕΤ στην Φλώρινα στο διάστημα 4-5- 6/6/14 και συνέταξε την έκθεση σε Φλώρινα και Θεσσαλονίκη στις 6-7-8/6/14. Την Τετάρτη 4/6 το πρωί έγινε υποδοχή της ΕΕΑ στην Θεσσαλονίκη από τον πρόεδρο της Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, κ. Χατζηπαντελή, και από διδάσκοντες του ΤΕΕΤ, ακολούθησε ταξίδι στην Κοζάνη όπου έγινε σύντομη παρουσίαση στα γραφεία της κεντρικής διοίκησης του Πανεπιστημίου και στην συνέχεια μετάβαση της ΕΕΑ στην έδρα του ΤΕΕΤ στην Φλώρινα.

Ενωρίτερα, η ΕΕΑ είχε στη διάθεση της την έκθεση της ΟΜΕΑ, με τον οδηγό σπουδών, τους πίνακες προόδου του ΤΕΕΤ από την ΑΔΙΠ. Το πρόγραμμα επισκέψεων, παρουσιάσεων και συζητήσεων τηρήθηκε πλήρως σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Πράγματι, η πρώτη συνάντηση της ΕΕΑ με την ολομέλεια του διδακτικού προσωπικού έγινε στο κεντρικό κτήριο του ΤΕΕΤ όπου τα μέλη ΔΕΠ έκαναν την κεντρική παρουσίαση του τμήματος με όλο το απαραίτητο υλικό (γραπτό και οπτικοακουστικό).

Η παρουσίαση του τμήματος επικεντρώνει τα σημαντικότερα σημεία της λεπτομερούς έκθεσης της ΟΜΕΑ (242 σελ. βάσει των ερωτήσεων της ΑΔΙΠ).

Στη διάρκεια της επίσκεψης της ΕΕΑ, υπήρξαν από το τμήμα καλά οργανωμένες συναντήσεις, συνεντεύξεις και συζητήσεις. Αναλυτικότερα με το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΔΕΠ και συμβασιούχους διδάσκοντες), με το διοικητικό προσωπικό και με μεγάλη μερίδα φοιτητών. Καθώς επίσης η ΕΕΑ συνάντησε αποφοίτους, εκπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σχετιζόμενων με την προώθηση και την διακίνηση της τέχνης στη Δυτική Μακεδονία.

Το απόγευμα της πρώτης μέρας έγινε παραγωγική συνάντηση της ΕΕΑ με 120 φοιτητές, παρόλο που μια ομάδα φοιτητών οργάνωσε διαμαρτυρία αντίθεσης προς την διαδικασία αξιολόγησης κατά την άφιξη της ΕΕΑ.

Και στις δυο μέρες υπήρξαν οργανωμένες επισκέψεις και ξεναγήσεις στις εγκαταστάσεις της σχολής για μια σαφή εικόνα των χώρων διδασκαλίας, εργαστηρίων και του εικαστικού τμήματος της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου. Παράλληλα δόθηκε η ευκαιρία στην ΕΕΑ να έχει μια επιπρόσθετη επικοινωνία με τους φοιτητές επί τω έργω (εργαστήρια, εκθεσιακή δράση).

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι η επιτόπια επίσκεψη της ήταν αναγκαία και χρήσιμη, απαραίτητη για τη διαμόρφωση συνολικής εικόνας του ΤΕΕΤ.

Άλλωστε το υλικό εσωτερικής αξιολόγησης που έλαβε η ΕΕΑ πριν την επίσκεψη της έφτασε πολύ αργά. Ανάλογα με τις παρατηρήσεις του Τμήματος Εικαστικών & Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτ. Μακεδονίας, η ΟΜ.Ε.Α. του Τ.Ε.Ε.Τ. είχε καταθέσει την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης στις 7.3.2014. Η ΕΕΑ ζητά λοιπόν σε ενδεχόμενες μελλοντικές αξιολογήσεις να λαμβάνονται τα πιο πάνω έγγραφα της ΟΜΕΑ ένα μήνα πριν, τουλάχιστον, για αποφυγή λαθών.

Τέλος η ΕΕΑ συζητείται την άποψη της ΟΜΕΑ του ΤΕΕΤ για μια πιο ειδική διαμόρφωση του υποδείγματος αξιολόγησης template έτσι ώστε να είναι προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες ανάγκες μιας σχολής καλών και εφαρμοσμένων τεχνών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

"Η γέννηση" του ΤΕΕΤ καθιέρωσε ένα εικαστικό θεσμό, σημείο που πέρα από την εκπαίδευση και τη δημιουργία, ενεργοποιεί μια σειρά δραστηριοτήτων στην πόλη (εκθεσιακή, επιτελεστική, εκδοτική δραστηριότητα) και συνδέεται με πολλαπλούς τρόπους με τον κοινωνικό και πολιτιστικό περίγυρο. Κεντρικό ρόλο σε όλη αυτή την προσπάθεια παίζει ο ενθουσιασμός του διδακτικού προσωπικού αλλά και των φοιτητών που δημιούργησαν ένα μοναδικό κλίμα συνεργασίας σε αυτή τη μικρή παραμεθόριο πόλη.

Στο τέλος της πρώτης δετίας το τμήμα βγαίνει ενδυναμωμένο έχοντας επιζήσει μέσα σε δύσκολες οικονομικές συνθήκες, χάρη στις ικανότητες των διδασκόντων (μελών ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ και συμβασιούχων) οι οποίοι αξιοποίησαν ορθολογικά τις λίγες δυνατότητες που είχαν στη διάθεση τους (οικονομικοί πόροι, χώροι, εξοπλισμός).

Η αναμενόμενη πρόσληψη 3 νέων μελών ΔΕΠ θα διευρύνει το βασικό πυρήνα μόνιμων εκπαιδευτικών συγκροτώντας μία ομάδα πολλαπλών ειδικοτήτων, η οποία θα δουλεύει με λιγότερα κενά για να επιτευχθεί η συνέχεια του προγράμματος σπουδών.

Όσον αφορά την προοπτική της επαγγελματικής αποκατάστασης των φοιτητών του ΤΕΕΤ, στο τομέα της εκπαίδευσης /διδακτικής, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα υποστηρίζεται από σειρά μαθημάτων που προσφέρει το παιδαγωγικό τμήμα Φλώρινας. Από την άλλη πλευρά, στο εικαστικό μέρος, η διδασκαλία έχει στόχο τη βελτίωση της αυθεντικότητας, της πρωτοτυπίας του έργου (θεωρητικού και εικαστικού) κάθε φοιτητή.

Όλα τα υπόλοιπα προβλήματα χώρων, εξοπλισμών, υλικών οφείλονται συγκεκριμένα στην κακή οικονομική κατάσταση που καθιστά δύσκολο κάθε μελλοντικό σχεδιασμό.

Το τμήμα έχει διανύσει τρεις εποχές από την ίδρυσή του, όπου "...το πρόγραμμα σπουδών αναπροσαρμόζονταν με βάση τις αποφάσεις στις συνεδριάσεις της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του τμήματος και τις παρατηρήσεις των εκπροσώπων των φοιτητών, ώστε να ανταποκρίνεται στους στόχους του ίδρυσης του. Βασική τροποποίηση του προγράμματος σπουδών του 2006/7 έγινε το 2010/11, οπότε και προβλέφθηκαν μια σειρά από μεταβατικές διατάξεις, ώστε να μην υπάρχουν διαφορετικοί οδηγοί σπουδών που να εφαρμόζονται παράλληλα. Το πρόγραμμα σπουδών τροποποιήθηκε ριζικά το 2012/13 καθώς αυξήθηκε ο αριθμός των Πιστωτικών Μονάδων (ΕΟΤ5) των μαθημάτων των Εργαστηρίων, ενώ παράλληλα μειώθηκε και ο αριθμός των θεωρητικών και θεωρητικών - εργαστηριακών μαθημάτων. Ο οδηγός σπουδών του 2012/13 εφαρμόστηκε για αυτό το ακαδημαϊκό έτος για το 1ο και 2ο εξάμηνο και στην συνέχεια

αναθεωρήθηκε σε ορισμένα σημεία του, ώστε να προκόψουν βελτιώσεις στην εφαρμογή του κατά το ακαδ. έτος 2013/14. Επειδή, λόγω της ριζικής αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών, και ήταν δύσκολη η διαμόρφωση μεταβατικών διατάξεων, προκρίθηκε η παράλληλη εφαρμογή των δύο προγραμμάτων σπουδών." (έκθεση ΟΜΕΑ σελ 14)

Από την ίδρυση του Τ.Ε.Ε.Τ., το μεγαλύτερο μέρος των εικαστικών μελών Δ.Ε.Π εκλέχτηκαν κυρίως από εκλεκτορικά σώματα που συγκροτήθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. της Α.Σ.Κ.Τ. Αθήνας και της αντίστοιχης Σχολής του Α.Π.Θ. Μεγάλο μέρος διδασκόντων με ανάθεση προερχόταν από την Παιδαγωγική Σχολή του Π.Δ.Μ. Πράγματι, η Παιδαγωγική Σχολή στήριξε και στηρίζει το Τ.Ε.Ε.Τ. προσφέροντας ακόμα και σήμερα, πολλαπλή υποστήριξη, στο εκπαιδευτικό κυρίως μέρος που αφορά στη διδακτική της τέχνης και την απόκτηση παιδαγωγικής επάρκειας.

Η πλειοψηφία των καθηγητών του τμήματος έχουν διεθνείς σπουδές, ενώ το 60 % διαθέτει διεθνή καλλιτεχνική εμπειρία.

Τέλος, στο τμήμα δεν υπάρχει ακόμα πρωτοβάθμιος καθηγητής τέχνης, ο οποίος και θα μπορούσε να ήταν ο πρώτος αυτόχθονος πρόεδρος του τμήματος - μιας και οι έως τώρα πρόεδροι είναι καθηγητές που προέρχονται από την Παιδαγωγική Σχολή του Π.Δ.Μ. και το Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ..

Μεγάλο μέρος των εργαστηρίων διαθέτει Η/Υ με σύνδεση διαδικτύου, δίνοντας προτεραιότητα στην πολυμεσική πληροφόρηση κάθε φοιτητή αλλά και των ενδιαφερόντων του. Ο ιστότοπος του τμήματος προσφέρει επαρκή στοιχεία και πληροφορίες στο φοιτητή για το τμήμα (σε εκπαιδευτικό, εκθεσιακό, και οργανωτικό επίπεδο), ενώ τα 6105 διαφόρων εργαστηρίων προσφέρουν ένα μεγάλο αριθμό πληροφοριών για το έργο των διδασκόντων και των φοιτητών.

Το ενδιαφέρον των φοιτητών για εγγραφές στη σχολή είναι σταθερό και έχει παραμείνει σταθερό παρά τη μερική μείωση των εισακτέων που αποφασίστηκε από το ακαδ. έτος 2012/13 λόγω μείωσης εσόδων για την πληρωμή συμβασιούχων διδασκόντων. Παρόλη την κρίση που διαπερνά τη χώρα, οι δημιουργικές ανησυχίες των φοιτητών εικαστικών τεχνών φαίνεται να λειτουργούν, και εδώ, ανεξάρτητα από τη λογική της "σίγουρης θέσης" και των ευκολιών που η τελευταία προσφέρει.

Στο τέλος αυτών των τριών εποχών, το τμήμα διαμορφώνει κυρίως τον εικαστικό άξονα του. Οι σπουδές δεν προσανατολίζονται σε ξεπερασμένου τύπου ακαδημαϊκά πρότυπα εικαστικών πανεπιστημίων, αλλά βασίζονται στην εμπειρία των σύγχρονων διεθνών προγραμμάτων στην κατεύθυνση των νί5υ3ί 3Γί5.

Σε αυτήν την τρίτη εποχή το πρόγραμμα είναι πληρέστερο σε ότι αφορά την εικαστική κατεύθυνση ενώ οι καθηγητές των μαθημάτων συνεργάζονται μέσα από κριτήρια **διακαλλιτεχνικότητας**, γεγονός που έχει θετικό αντίκτυπο στους φοιτητές, οι οποίοι συμμετέχουν ενεργά στις πολλαπλές δράσεις του ΤΕΕΤ. Η ΕΕΑ παρατηρεί ότι το κλίμα στο τμήμα είναι παντού πολύ φιλικό και οι συνεργίες ανάμεσα σε φοιτητές και καθηγητές είναι πολλαπλές.

Διαπιστώνεται μια αίσθηση **οριζόντιας επικοινωνίας** ανάμεσα σε όλα τα εργαστηριακά και θεωρητικά μαθήματα του τμήματος. Πράγματι, η ΕΕΑ δε διέκρινε το συγκεντρωτικό ρόλο του ακαδημαϊκού καθηγητή "αυθεντία" που χαρακτηρίζει τις παραδοσιακές σχολές καλών τεχνών. Για παράδειγμα, τα εργαστήρια ζωγραφικής και γλυπτικής παρέχουν πολλαπλές προσεγγίσεις στους φοιτητές και διακρίνεται πολυφωνία στα έργα των φοιτητών. Το αποτέλεσμα οφείλεται στη σαφή καθοδήγηση, την προσέγγιση και το πρόγραμμα του εκάστοτε υπεύθυνου καθηγητή.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Το διδακτικό προσωπικό έχει διαμορφώσει προγράμματα σπουδών με αναλυτικό σύστημα, δίνοντας παράλληλα την δυνατότητα εμπλουτισμού στα πεδία θεωρίας, εργαστηρίων και γενικής καλλιέργειας. Πράγματι, το πρόγραμμα κάθε μαθήματος αναπτύσσεται τόσο σε βμηνη βάση όσο και σε 5ετή, παρέχοντας διασυνδεδεμένες γνώσεις για την αναβάθμιση των καλλιτεχνικών δεξιοτήτων των φοιτητών.

Η παρουσία στα εργαστήρια είναι υποχρεωτική (ελάχιστος αρ. παρουσιών 80% για συμμετοχή στα διαγωνίσματα εξαμήνου), τηρείται απουσιολόγιο, και καλλιεργείται η συνέπεια στις παραδόσεις εργασιών με οργανωμένο τρόπο.

Η συνεργασία καθηγητών και φοιτητών αναπτύσσεται σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων: από την εκπαίδευση, στις πολλαπλές εικαστικές εκδηλώσεις μέσα και έξω από τον πανεπιστημιακό χώρο (από την πόλη στη γενικότερη γεωγραφική περιοχή).

Το ΤΕΕΤ ενημέρωσε την ΕΕΑ, ότι υπάρχει δραστηριότητα των φοιτητών σε στενή συνεργασία με την πόλη. Πράγματι, η ΕΕΑ είχε την ευκαιρία να διαπιστώσει αυτή τη συνεργασία (στις επιτόπιες επισκέψεις) την ώρα του στησίματος διπλωματικών εργασιών φοιτητών, σε κτήρια διάσπαρτα στον πολεοδομικό ιστό, που διέθεσαν πολίτες της Φλώρινας.

Στις διαφορές συναντήσεις που έγιναν στην Φλώρινα, η ΕΕΑ είχε την ευκαιρία, όχι μόνο να εξακριβώσει το αρχείο των δράσεων, εκδηλώσεων, εκδόσεων, εκθέσεων στην 8ετή εμπειρία του ΤΕΕΤ, αλλά και να διαπιστώσει επί τόπου ότι, δεδομένου των αρνητικών στοιχείων των κτηριακών εγκαταστάσεων, η ποιότητα των προσφερόμενων χώρων διδασκαλίας παραμένει ικανοποιητική (δες Άλλες Υπηρεσίες).

Όσο αφορά την εκπαιδευτική και δημιουργική χρήση των νέων τεχνολογιών, η ΕΕΑ παρατήρησε ότι το τμήμα διαθέτει στοιχειώδες εξοπλισμό και παρέχει ικανοποιητική κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες. Το τμήμα διαθέτει τηλεφωνικό δίκτυο wireless στο μεγαλύτερο μέρος των υποδομών του, το οποίο βρίσκεται στην διάθεση των καθηγητών, του διοικητικού προσωπικού και των φοιτητών.

Οι φοιτητές δημιουργούν ψηφιακά έργα (φωτογραφία, βίντεο, κινούμενο κ.α.), συμμετέχουν επίσης σε εικονικές κοινότητες, με social media, και έχουν δημιουργήσει έργα net-art και blog (με πρωτότυπα αρχεία ενδιαφερόντων) για τον πολιτισμό και τις τέχνες.

Επίσης, έχει δημιουργηθεί από τους καθηγητές ένας στοιχειώδης τομέας εικαστικών βιβλίων, συγγραμμάτων, εκπαιδευτικών βοηθημάτων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (με προσωπικές επενδύσεις), ενώ γίνεται χρήση του θ-οΐ355. Όσο αφορά τα θεωρητικά μαθήματα, το σύστημα βαθμολογίας ακολουθεί μεθόδους όπως γραπτές προσωπικές εργασίες και τελικές εξετάσεις.

Για τα εικαστικά εργαστήρια που καλύπτουν το 50 % των δραστηριοτήτων στο TEET, το εν λόγω σύστημα εφαρμόζεται μέσω δημιουργικών παρουσιάσεων, ασκήσεων και έργου. Επίσης, οι ασκήσεις και εργασίες συχνά συνοδεύονται από θεωρητική, ιστορική, αναλυτική τεκμηρίωση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρακτική άσκηση διδακτικής της τέχνης στην α/βαθμια και β/βαθμια είναι ιδιαίτερα καλοσχεδιασμένη και εφαρμόζεται με ακρίβεια, παρέχοντας στους φοιτητές ένα ουσιαστικό εφόδιο για τη μελλοντική απορρόφηση στο χώρο της εικαστικής εκπαίδευσης.

Η ποιότητα και αποτελεσματικότητα στα υπάρχοντα μέσα και υλικά διαχωρίζονται ανά περίπτωση και γνωστικό αντικείμενο. Στα εργαστήρια υπάρχουν τα στοιχειώδη αλλά απαραίτητα μέσα για τη διενέργεια βασικών μαθημάτων και ασκήσεων. Στα θεωρητικά, η βιβλιοθήκη είναι ελλιπής, εφόσον παρέχει κυρίως εγκυκλοπαιδικές σειρές βιβλίων, ενώ είναι ανύπαρκτη η μεσοθήκη.

Προτεραιότητες είναι οι εξής:

1. Εργαστήρια ζωγραφικής και γλυπτικής: ανάγκη χώρων με πληρότητα φωτιστικών συνθηκών (φυσικό φως).
2. Εργαστήριο γλυπτικής: χρειάζεται μεγαλύτερος χώρος εργαστηρίου 1^{ου} κύκλου, αξιοποίηση της αυλής στο Μεσονήσι, αναβάθμιση/απόκτηση εργαλείων και υλικών μάρμαρου, ξύλου)
3. Εργαστήριο φωτογραφίας: έλλειψη σκ. θαλάμου, φωτιστικών, φωτιστικών τριπόδων, φωτεινό τραπέζι.
4. Εργαστήριο σκηνογραφίας: χρειάζεται μεγαλύτερο χώρο εργαστηρίου και αποθήκευσης υλικών, εργαλεία ραπτικής για κουστούμια, φωτιστικά σκηνής.
5. Εργαστήριο πολυμέσων: χρειάζεται προλειτουργικούς χώρος βίντεο-λήψεων πιθανά για κοινή χρήση από τα μαθήματα φωτογραφίας, σκηνογραφίας, επιτέλεσης. Ο υπάρχον χώρος είναι καλός μόνο για post production.
6. Πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη: χρειάζεται απόκτηση ενότητας βιβλίων και οπτικοακουστικού υλικού (H/Y, dvd) για τον εμπλουτισμό της με εικαστικό περιεχόμενο.
7. Υποστήριξη από ειδικούς τεχνικούς στα εργαστήρια που τους χρειάζονται (πολυμέσα, γλυπτική)
8. Βελτίωση συστημάτων εξαερισμού και πυρασφαλείας, σε όλους τους χώρους που προβλέπεται ή υπάρχει ανάγκη.
9. Όλοι οι χώροι πρέπει να γίνουν προσβάσιμοι στα ΑΜΕΑ.

Η αναβάθμιση γνώσεων των καθηγητών από την ίδια τους την επιστημονική, καλλιτεχνική και επαγγελματική πείρα, κρατάει υψηλά τα επίπεδα κατάρτισης στην εκπαίδευση. Η σχέση δημιουργικότητας και διδασκαλίας δίνει ποιοτικά αποτελέσματα, κυρίως στην εικαστική κατεύθυνση, μέσω των διακρίσεων των αριστούχων απόφοιτων στο διεθνή και εγχώριο εικαστικό πολιτισμό (έκθεση ΟΜΕΑ σελ.205-219).

Για την κατεύθυνση εφαρμοσμένων τεχνών (διδασκτικό πρόγραμμα, εργαστήρια, μαθήματα που αφορούν την σχέση arts et métiers), η ΕΕΑ διαπιστώνει ότι:

1. Τα εφαρμοσμένα αυτά μαθήματα στο ΤΕΕΤ λειτουργούν υποστηρικτικά και εμπλουτίζουν την εικαστική κατεύθυνση, ως μαθήματα επιλογής (φωτογραφία, ψηφιακές τέχνες, σκηνογραφία, διακόσμηση, εκκλησιαστικές τέχνες, κ.α.).
2. Αν και τα μαθήματα αυτά παρέχουν υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, για την ώρα η ομάδα εφαρμοσμένων μαθημάτων και οι διδάσκοντες δεν μπορούν να συγκροτήσουν σύνθετες και αυτόνομες κατευθύνσεις όπως: πολυμέσα, product design, graphic arts, fashion/jewelry design, interior design κ.α., που χρειάζονται ειδικά προγράμματα σπουδών, διδακτικό προσωπικό (καλλιτέχνες, επαγγελματίες, βιοτέχνες, τεχνολόγους ανά γνωστικό αντικείμενο κ.α.), και υποδομές.
3. Για την πλήρη ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών του ΤΕΕΤ, είναι απαραίτητο να ολοκληρωθούν άμεσα οι διαδικασίες πρόσληψης ΔΕΠ που εκκρεμούν.

Η ετήσια αρχική γραπτή αξιολόγηση του τμήματος από τους φοιτητές έγινε μέσα από τα ερωτηματολόγια της ΑΔΙΠ. Στη συνάντηση που είχε η επιτροπή με πάνω από 120 φοιτητές, έγινε εποικοδομητικός διάλογος διάρκειας 60 λεπτών, όπου οι φοιτητές τόνισαν το δημιουργικό πνεύμα, τη συνέπεια εκτέλεσης έργου των καθηγητών και διδασκόντων, τη συνεχή παρουσία και συμβουλευτική του διδακτικού προσωπικού στη σχολή, το φιλικό πνεύμα και την 12ωρη υποστήριξη από τη γραμματεία (σε δύο βάρδιες), τις πολλαπλές πρωτοβουλίες των διδασκόντων για εκθέσεις. Επισημανθήκαν τα έξυπνα σημεία για την περαιτέρω ανάπτυξη και καλύτερη λειτουργία του ΤΕΕΤ:

- Βελτίωση οδικής ή σιδηροδρομικής συγκοινωνίας της πόλης με τα πιο απόμακρα εργαστήρια.
- Βελτίωση κτηριακών εγκαταστάσεων.
- Δημιουργία φοιτητικής εστίας.
- Έλλειψη ζωντανού μοντέλου για το σχέδιο, ζωγραφική, γλυπτική.
- Έλλειψη παρεχόμενων υλικών από το τμήμα στους φοιτητές.
- Δημιουργία χαρακτηριστικής σαν 4η κατεύθυνση.
- Σχολίασαν την κακοπληρωμή των συμβασιούχων, οι οποίοι συχνά δεν μπορούσαν να συνεχίσουν τη

διδασκαλία από έτος σε έτος, εφόσον η σύμβαση τους δεν είχε υπογράψει.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την άφιξη της ΕΕΑ, ομάδα φοιτητών οργάνωσε συμβολική εκδήλωση διαμαρτυρίας κατά της αξιολόγησης. Γεγονός είναι ότι καθόλη τη διάρκεια της επίσκεψης της επιτροπής, φοιτητές συμμετείχαν με θέρμη και ενδιαφέρον κατανοώντας ότι η διαδικασία αξιολόγησης προσβλέπει στη βελτίωση της ποιότητας σπουδών.

Το ποσοστό αποφοίτησης αγγίζει το 80%, δηλαδή περίπου όσο και η φοίτηση, στοιχείο το οποίο η ΕΕΑ θεωρεί πολύ θετικό. Η ΕΕΑ αποδέχεται τα θετικά και αρνητικά σημεία της οργάνωσης και εφαρμογής του διδακτικού έργου που αναλύονται στην έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της ΟΜΕΑ (σελ. 70).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι κάθε χρόνο το πρόγραμμα σπουδών του ΤΕΕΤ ενισχύεται από ένα μεγάλο αριθμό εξωτερικών επισκεπτών.

ΕΡΕΥΝΑ

Σε πανεπιστήμια τεχνών, η έρευνα παρουσιάζεται με δυο γνωστές μορφές από την καλλιτεχνική πλευρά, οι ΔΕΠ παρουσιάζουν το ερευνητικό τους έργο μέσω της καλλιτεχνικής παραγωγής τους (εκθέσεις, εικαστικές δράσεις κ.α.), ενώ από την άλλη πλευρά, οι θεωρητικοί παρουσιάζουν το ερευνητικό τους έργο μέσω δημοσιεύσεων (επιστημονικά περιοδικά, συνέδρια, συγγράμματα).

Όσον αφορά το ΤΕΕΤ, τα μέλη ΔΕΠ εμπλέκονται ενεργά στις δυο πιο πάνω μορφές εικαστικής ερευνάς. Πράγματι, για το καλλιτεχνικό ερευνητικό έργο, τα μέλη ΔΕΠ του ΤΕΕΤ παρουσιάζουν έργα τους σε ατομικές και συλλογικές εκθέσεις, εκδίδουν έντυπα με το έργο τους κλπ. Όσο αφορά τους θεωρητικούς, υπάρχει αριθμός άρθρων σε περιοδικά και συνέδρια, έντυπο υλικό που η ΕΕΑ έλαβε από τους διδάσκοντες κατά την επίσκεψη στην έδρα του ΤΕΕΤ.

Η ΕΕΑ πιστεύει ότι η ερευνητική δραστηριότητα πρέπει να συνεχιστεί, να ενισχυθεί περαιτέρω, και να εμπλακούν όλα τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος.

Το ΤΕΕΤ πρέπει να αναπτύξει συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Η ερευνητική δραστηριότητα θα αποτελέσει βάση για τη δημιουργία και ανάπτυξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Η συνέργια του ΤΕΕΤ με το τμήμα Παιδαγωγικής θα μπορούσε να γίνει αφετηρία για κάποιο τέτοιο πρόγραμμα.

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Παρόλο που η διάσπαρτη μορφή του Πανεπιστημίου με έδρα Κοζάνη, σε δύο γεωγραφικά σημεία (Κοζάνη-Φλώρινα) στην Δυτική Μακεδονία, προκαλεί κάποια λειτουργικά και επικοινωνιακά προβλήματα, το τμήμα και η διοικητική του ομάδα βρίσκει έξυπνους τρόπους και αποτελεσματικές λύσεις. Οι φοιτητές δεν χρειάζεται να αποταθούν στην Κοζάνη, εφόσον έχουν τη δίκη τους γραμματεία στο κεντρικό κτίριο του ΤΕΕΤ. Επίσης, υπάρχει και στοιχειώδης υποστήριξη από το ΚΤΕΛ της πόλης για τις μετακινήσεις των φοιτητών.

Το τμήμα διαθέτει ηλεκτρονική υποστήριξη τόσο στην γραμματεία όσο και στην μετάδοση βαθμολογίας, στην οργάνωση οδηγού σπουδών, και μια σειρά άλλων χρησίμων εφαρμογών και εργαλείων για την ηλεκτρονική γραμματεία.

Σίγουρα κάποια προβλήματα με τις υφιστάμενες κτηριακές υποδομές υπάρχουν και αναφέρθηκαν σε προηγούμενα μέρη της παρούσας έκθεσης.

Η σίτιση των φοιτητών και του προσωπικού γίνεται με την υποστήριξη του φοιτητικού εστιατορίου της πανεπιστημιακής μονάδας Φλώρινας. Η ποιότητα και η ποικιλία του φαγητού και των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι ικανοποιητική.

Συνεργασίες με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς

Στη διάρκεια των συναντήσεων και σύμφωνα με την έκθεση της ΟΜΕΑ (σελίδες 198-219) παραδόθηκαν στην ΕΕΑ κατάλογοι, βιβλία, μελέτες, που τεκμηριώνουν τις πολλαπλές συνεργασίες του ΤΕΕΤ με: Δήμους, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Μουσεία, Διεπιστημονικού τύπου συνεργασίες, διοργάνωση εικαστικών παρεμβάσεων και δραστηριοτήτων.

Η ΕΕΑ διαπιστώνει ότι οι θεσμικές συμφωνίες, συνεργασίες και δραστηριότητες του ΤΕΕΤ με τους πιο κάτω φορείς αποδεικνύουν τον εξωστρεφή χαρακτήρα του τμήματος. Παρόλες τις δυσκολίες της γεωγραφικής θέσης του ΤΕΕΤ, διδάσκοντες και φοιτητές έχουν διαμορφώσει ετήσια προγράμματα μέσα από τα οποία έχει επιτευχθεί ένα πλούσιο βιογραφικό για τον πολιτισμό, με εικαστικό κόμβο τη Φλώρινα. Ειδικότερα:

Το ΤΕΕΤ έχει συνάψει θεσμικές διμερείς συμφωνίες ή πραγματοποιεί τις πιο κάτω μακρόχρονες συνεργασίες:

- Συνεργασία με Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της περιοχής (Μελίτης και Βελβενδού)
- Εικαστική Πορεία στις Πρέσπες (2007-2014)
- Διεπιστημονική συνεργασία με καθηγητές, καλλιτέχνες και στελέχη μουσείων για διημερίδες και σεμινάρια
- Ημερίδες-σεμινάρια
- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης: Δήμος Μελίτης, Δήμος Πρεσπών, Δήμος Κοζάνης
- Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Παιδαγωγική Σχολή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, Σχολεία, Α.Π.Ο., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Μουσεία: Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας, Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Φλώρινας, της Στέγης Φιλοτέχνων Φλώρινας
- Παραγωγικοί φορείς: Δ.Ε.Η.
- Φεστιβάλ: "Winter Festival", "Η Θεσσαλονίκη Αλλιώς", "Art Athina"

Στρατηγικός Σχεδιασμός, προοπτικές βελτίωσης και αντιμετώπιση ενδεχόμενων ανασταλτικών παραγόντων

Οι παρακάτω αναπτυξιακές στρατηγικές του Τμήματος περιγράφονται στην σελ. 68 της έκθεσης της ΟΜΕΑ:

1. διαμόρφωση ενός προγράμματος σπουδών που να ανταποκρίνεται στους βασικούς στόχους ίδρυσης του Τμήματος με μόνη διαφοροποίηση την επανεξέταση του θέματος των κατευθύνσεων, αφενός την αναγνώριση των Χαρακτικής ως τέταρτης κατεύθυνσης και αφετέρου τη συμπερίληψη της κατεύθυνσης των Εφαρμοσμένων Τεχνών στις διατάξεις των προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π.
2. εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, ώστε οι φοιτητές να αποκτούν κατάρτιση στα πεδία των εικαστικών και Εφαρμοσμένων τεχνών για να έχουν τη δυνατότητα να απασχοληθούν σε ποικίλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, καθώς και την κατάρτιση εκείνη που θα τους επιτρέπει να εργαστούν ως καλλιτέχνες-εκπαιδευτικοί.
3. στελέχωση του Τμήματος με διδακτικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό.
4. καλλιέργεια περισσότερων συνεργασιών με πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού και στην ανάληψη ερευνητικών προγραμμάτων.
5. διαμόρφωση προγράμματος μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, εφόσον υπάρξει η κατάλληλη στελέχωση του Τμήματος με μέλη Δ.Ε.Π.
6. διαφύλαξη, συντήρηση και ενίσχυση των υποδομών, όπως και στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την πρόσβαση των Α.Μ.Ε.Α.
7. προσπάθεια για τη διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών στο Τμήμα: α. με την αναπροσαρμογή του αριθμού των εισακτέων ανάλογα με τις συνθήκες που διαμορφώνονται στο Τμήμα (μέλη Δ.Ε.Π., χρηματοδότηση, υποδομές) β. με την κατάλληλη διαχείριση των θεμάτων της φοιτητικής μέριμνας (προσπάθειες για εξασφάλιση Φοιτητικής Εστίας, δομή για τη συμβουλευτική φοιτητών/τριών) γ. με τον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης.
8. στη διασύνδεση του Τμήματος με τους κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς, ώστε η παρουσία του σε μία περιοχή της περιφέρειας κοντά στα σύνορα και με φορτισμένο ιστορικό παρελθόν να αποτελέσει έναν εκπαιδευτικό πυρήνα με ιδιαίτερη σημασία για την οικονομική και κοινωνική ζωή της

περιοχής μέσα από δράσεις που παρουσιάσουν συνέχεια και μαρτυρούν την εξωστρέφεια του Τμήματος και τη διάχυση του έργου του στην κοινωνία, όπως ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν η Εικαστική Πορεία, οι δράσεις της ομάδας «Εν Φλω» και η θεσμοθετημένη συνεργασία με τη Λ' Ε.Π.Κ.Α. - Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής.

Η ΕΕΑ συμφωνεί στην περαιτέρω ανάπτυξη νέων εικαστικών κατευθύνσεων όπως η χαρακτηριστική, η φωτογραφία, οι ψηφιακές τέχνες, κ.α.. Οι κατευθύνσεις αυτές θα μπορούσαν να δώσουν νέες δυνατότητες στους φοιτητές (χώρους, εξοπλισμό, πρόγραμμα σπουδών, σταδιοδρομία).

Η ΕΕΑ θεωρεί πιο άμεση την ανάπτυξη της κατεύθυνσης ψηφιακών τεχνών (φωτογραφία, βίντεο, πολυμέσα, κινούμενο σχέδιο).

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι η ανάπτυξη των Εφαρμοσμένων Τεχνών πρέπει να επιτευχθεί με μια νέα εξειδικευμένη ερμηνεία της **ίδιας** της έννοιας "εφαρμοσμένη τέχνη". Έτσι ώστε να επαναπροσδιοριστεί το πρόγραμμα σπουδών της μεταρρυθμίζοντας την κατεύθυνση Εφαρμοσμένων Τεχνών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα: επανακαθορισμός γνωστικών αντικειμένων, διάρκεια σπουδών ανά γνωστικό αντικείμενο, πιθανά με διακατευθυνσιακή χρήση προγραμμάτων, διατύπωση φιγούρας διδάσκοντος με εξειδίκευση στις εφαρμοσμένες τέχνες.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι το ΤΕΕΤ πρέπει να βελτιώσει τις συνεργασίες με την επιτροπή ερευνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Επίσης, πρέπει να καλλιεργηθούν οι συνεργασίες με πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού, έτσι ώστε να αναπτυχθούν όλες οι δυνατότητες για ανάληψη ερευνητικών προγραμμάτων: τέχνη και περιβάλλον/ενέργεια/τεχνολογίες τέχνη και κοινωνία, διαβαλκανικός πολιτισμός και όχι μόνο.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι το ΤΕΕΤ με το υπάρχον εκπαιδευτικό προσωπικό δεν μπορεί να προσφέρει ΜΠΣ. Μέχρι να εξασφαλίσει προσθετό προσωπικό το ΤΕΕΤ να προχωρήσει στην ανάπτυξη προτάσεων για δημιουργία ΜΠΣ.

ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕΑ

Η ΕΕΑ συνοψίζοντας την ιστορία, την ταυτότητα, τη σύντομη άλλα πλούσια προσφορά του τμήματος στην εικαστική 3/θμια εκπαίδευση καταλήγει:

Τα νέα περιφερειακά εικαστικά πανεπιστήμια που ιδρύθηκαν μετά το έτος 2000, έχουν αρχίσει να διαμορφώνονται σαν νέοι και πρωτοποριακοί θεσμοί χάρη στα καινοτομικά τους προγράμματα σπουδών, που εκμεταλλεύονται επίσης την γεωγραφική θέση και το ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο.

Το ΤΕΕΤ, που είναι το νεότερο πανεπιστημιακό τμήμα στην εικαστική εκπαίδευση στη χώρα, ανταποκρίνεται στους βασικούς στόχους του, όπως αυτοί αναφέρονται στο ιδρυτικό του πλαίσιο. Η ΕΕΑ αναγνωρίζει τις προσπάθειες και το έργο που κατέβαλαν οι διδάσκοντες από την ίδρυση του ΤΕΕΤ μέχρι σήμερα σε μια **ακριτική περιοχή**, όπου οι ευκολίες ήταν ελάχιστες και ανύπαρκτες. Πράγματι, το ΤΕΕΤ έφερε μια νέα γενιά φοιτητών στην παραμεθόριο με σκοπό την ανάδειξη των εικαστικών, και συνέβαλε στην κινητικότητα της οικονομίας και της πολιτισμικής κοινωνικής ανάπτυξης της περιοχής άλλα και της χώρας.

Σε αυτά τα τελευταία χρόνια διαμορφώθηκε η σύγχρονη φυσιογνωμία του τμήματος, η οποία μπορεί και πρέπει να οδηγήσει στη δημιουργία ενός μακροπρόθεσμου οράματος: είναι εμφανές ότι το εκπαιδευτικό προσωπικό έχει τις γνώσεις, τις εμπειρίες και τον ενθουσιασμό για να το επιτύχει.

Η περαιτέρω ανάπτυξη αυτού του οράματος απαιτεί να προκύψει μέσα από ένα διάλογο μέσα από το τμήμα. Η ΕΕΑ πιστεύει ότι αυτό το όραμα πρέπει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με την ταυτότητα του τμήματος, τον γηγενή χαρακτήρα του και την διαφορετικότητα του σε σχέση με τις άλλες εικαστικές σχολές, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

The members of the Committee

UNIVERSITY OF WESTERN MACEDONIA
SCHOOL OF VISUAL & APPLIED ARTS

Name and Surname

Signature

Prof. Eleni Mitropoulou
Universite de Limoges, Limoges, France

Prof. Panayiotis Zaphiris
Cyprus University of Technology, Lemesos, Cyprus

Prof. Kozaris Dimitrios
Accademia di Belle Arti di Milano, Milan, Italy

Prof. Christos Mantzios
Academia Sztuk Pieknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrodawiu, Poland